

Regionų komiteto nuomonė „Integracinį augimą ir tvarų vystymąsi remianti ES vystymosi politika. ES vystymosi politikos poveikio didinimas“

(2011/C 192/03)

REGIONŲ KOMITETAS

- pritaria Komisijos nuomonei, kad nepaisant tam tikrose socialinėse srityse pasiektos pažangos reikės nueiti dar ilgą kelią, kol bus pasiekti vystymosi tikslai, kuriuos tarptautinė bendruomenė užsibrėžė daugiau nei prieš dešimtmetį priimdama Tūkstantmečio deklaraciją,
- laikosi nuomonės, kad daugiau dėmesio reikėtų skirti veiksniams, susijusiems su vystymuisi finansuoti skiriamais ištekliais, toliau laikantis priimtų paramos teikimo išsipareigojimų, skatinant nacionalinių išteklių telkimą besivystančiose šalyse, stiprinant jų mokesčių sistemas, kovojant su korupcija, skatinant kovoti su sukčiavimu, kapitalo nutekėjimu ir nelegaliais finansiniais srautais ir remiant naujų finansavimo šaltinių paieškas,
- apgailėstauja, kad Europos Komisija, nors ir pripažįsta labai svarbų regionų ir vietos valdžios institucijų vaidmenį teikiant paramą vystymuisi ir įgyvendinant bendradarbiavimo programas, savo žaliojoje knygoje neužsimena apie vis didėjantį šių institucijų vaidmenį siekiant užtikrinti, kad ES bendradarbiavimo politika būtų veiksminga ir sulauktų visos visuomenės pritarimo, todėl ragina išsamiau aptarti vaidmenį, kuris tenka vietos ir regionų valdžios institucijoms skatinant platų socialinį pagrindą turintį vystymąsi, besivystančiose šalyse kuriant veiksmingas valdžios institucijas ir diegiant aplinkos apsaugos požiūriu tvarų energetikos modelį,
- mano, kad ES vystymosi politikos ir Europos konsensuso persvarstymas turi būti atliekamas atsižvelgiant į komunikate „Vietos valdžios institucijos – vystymosi proceso dalyvės“ jau nubrėžtas gaires. Šiame komunikate pabrėžiama minėtų institucijų vieta, vaidmuo ir pridėtinė vertė šiose politikos srityse; todėl siekiant skatinti bendradarbiavimą ir sukurti vietos ir regionų valdžios institucijų politinių diskusijų dėl vystomojo bendradarbiavimo forumą RK išsipareigoja ir toliau glaudžiai bendradarbiauti su Europos Komisija rengiant metinę konferenciją dėl decentralizuoto bendradarbiavimo.

Pranešėjas	Jesús GAMALLO ALLER (ES / ELP), Galisijos regiono vyriausybės generalinis direktorius išorės santykiams ir santykiams su Europos Sąjunga
Pamatinis dokumentas	Žalioji knyga „Integracinį augimą ir tvarų vystymąsi remianti ES vystymosi politika. ES vystymosi politikos poveikio didinimas“ COM(2010) 629 galutinis

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios pastabos

1. pritaria Komisijos nuomonei, kad nepaisant tam tikrose socialinėse srityse pasiektos pažangos reikės nueiti dar ilgą kelią, kol bus pasiekti vystymosi tikslai, kuriuos tarptautinė bendruomenė užsibrėžė daugiau nei prieš dešimtmetį priimdama Tūkstantmečio deklaraciją;

2. sutinka su Komisija, kad būtina didinti ES vystymosi politikos poveikio veiksmingumą ir papildomą naudą, kad būtų pasiekti Tūkstantmečio vystymosi tikslai, ir mano, kad ši užduotis tampa dar svarbesnė dabartinėmis sunkios ekonomikos krizės, kurią patiria daugelis paramos teikėjų, sąlygomis;

3. apgailestauja, kad žaliojoje knygoje išsamiau neaptariama, kokiais kriterijais reikėtų remtis nustatant papildomą ES bendradarbiavimo veiksmų naudą, kad neskiriama daugiau dėmesio būtinybei vykdyti griežtesnį atliktų darbų poveikio vertinimą ir nesiūloma jokių veiksmų, kurie padėtų padaryti pažangą įgyvendinant Paryžiaus darbotvarkę, Akros veiksmų darbotvarkę ir su Europos konsensusu dėl vystymosi ir ES elgesio kodeksu susijusius įsipareigojimus;

4. laikosi nuomonės, kad daugiau dėmesio reikėtų skirti veiksniams, susijusiems su vystymuisi finansuoti skiriamais ištekliais, toliau laikantis priimtų paramos teikimo įsipareigojimų, skatinant nacionalinių išteklių telkimą besivystančiose šalyse, stiprinant jų mokesčių sistemas, kovojant su korupcija, skatinant kovoti su sukčiavimu, kapitalo nutekėjimu ir nelegaliais finansiniais srautais ir remiant naujų finansavimo šaltinių paiešką;

5. yra įsitikinęs, kad tikslinga, nuolat stebima ir įvertinama parama yra vertinga paramos teikėjų investicija. Tai yra investicija į laisvę ir teisingumą, kadangi prisidedama prie visuomenės, kurioje užtikrinamas didesnis teisingumas ir plačiau pripažįstamos žmogaus teisės, kūrimo; investicija į pažangą ir gerovę, kadangi pasaulyje, kuriame viskas tarpusavyje susiję, vienu vystymasis yra kitų stabilumo ir raidos šaltinis, ir investicija į saugumą, kadangi sumažėja įtampa ir pagerėja tarptautinės sistemos valdysena;

6. pabrėžia savo įsitikinimą, kad tarptautinė parama yra tik vienas iš daugelio veiksnių, galinčių suteikti postūmį vystymosi procesams skurdžiausiose šalyse, todėl būtina užtikrinti didesnę paramą teikiančių šalių vykdomos politikos nuoseklumą ir sukurti reguliavimo sistemą, kuri reglamentuotų tarptautinius sandorius ir turtingų šalių žemės ūkio subsidijas taip, kad kuo teisingiau pasiskirstytų globalizacijos teikiamos pažangos galimybės. Vis tik apgailestauja, kad žaliojoje knygoje šioms aspektams neskiriamas deramas dėmesys, nors jie buvo aptariami aukščiausio lygio Jungtinių Tautų ir G-20 susitikimuose;

7. apgailestauja, kad Europos Komisija, nors ir pripažįsta labai svarbų regionų ir vietos valdžios institucijų vaidmenį teikiant paramą vystymuisi ir įgyvendinant bendradarbiavimo programas, savo žaliojoje knygoje neužsimena apie vis didėjantį šių institucijų vaidmenį siekiant užtikrinti, kad ES bendradarbiavimo politika būtų veiksminga ir sulauktų visos visuomenės pritarimo, todėl ragina išsamiau aptarti vaidmenį, kuris tenka vietos ir regionų valdžios institucijoms skatinant platų socialinį pagrindą turintį vystymąsi, besivystančiose šalyse kuriant veiksmingas valdžios institucijas ir diegiant aplinkos apsaugos požiūriu tvarų energetikos modelį;

8. mano, kad ES vystymosi politikos ir Europos konsensuso persvarstymas turi būti atliekamas atsižvelgiant į komunikate „Vietos valdžios institucijos – vystymosi proceso dalyvės“ jau nubrėžtas gaires. Šiame komunikate pabrėžiama minėtų institucijų vieta, vaidmuo ir pridėtinė vertė šiose politikos srityse; todėl siekiant skatinti bendradarbiavimą ir sukurti vietos ir regionų valdžios institucijų politinių diskusijų dėl vystomojo bendradarbiavimo forumą RK įsipareigoja ir toliau glaudžiai bendradarbiauti su Europos Komisija rengiant metinę konferenciją dėl decentralizuoto bendradarbiavimo;

9. primena Regionų komiteto nuomonę „Pavasario dokumentų rinkinys. ES veiksmų planas Tūkstantmečio vystymosi tikslams pasiekti“ (CdR 116/2010), kurioje teigiama, kad „būtų galima numatyti, kad visos šimtas tūkstančių ES vietos ir regionų valdžios institucijų, laikydamosi atitinkamų nacionalinių teisės aktų nuostatų, nuspręstų savanoriškai skirti po 1 eurą nuo gyventojų vystymuisi paremti. Tiesiogiai decentralizuoto bendradarbiavimo veiklos nevykdančios vietos ir regionų valdžios institucijos galėtų skirti lėšų vietos ir regionų valdžios institucijoms paramos vystymuisi fondui, kaip šiuo metu daroma Ispanijoje. Netiesiogiai vystymąsi padedantys skatinti veiksmai (pavyzdžiui, visuomenės informavimas apie skurdą pasaulyje) taip pat galėtų būti laikomi indėlio dalimi“;

Vystymosi politikos poveikio didinimas

10. pritaria Komisijai, kad paramą derėtų sutelkti „tose srityse, kuriose aiškiai matyti jos papildoma nauda“. Tačiau pastebi, kad nepateikiami nei kriterijai, nei rodikliai, kurie leistų aiškiai nustatyti, kaip išmatuoti ES bendradarbiavimo politikos duodamą papildomą naudą;

11. sutinka su Komisijos rekomendacija daugiau dėmesio skirti ES bendradarbiavimo poveikio vertinimo procedūroms ir jas tobulinti ir siūlo sudaryti platesnes galimybes ES įdiegti patikimesnes ir novatoriškesnes poveikio vertinimo procedūras, panašias į naudojamas taikant atsitiktinius (atsitiktinio vertinimo) metodus, kurie ES dar mažai paplitę. Tokių pat veiksmų reikėtų imtis ir decentralizuoto bendradarbiavimo srityje;

12. pritaria Komisijai, kad pirmenybę į „žmogaus raidą“ orientuotam augimui reikia teikti bent jau dėl šių dviejų priežasčių: i) taip bus ištaisyta pastarųjų metų paramos teikimo klaida, kai didžiausias dėmesys buvo skiriamas socialiniams vystymosi aspektams, kurių tvarumą sunku užtikrinti, jei nėra įtraukios ekonominės pažangos, ii) nes krizė daro poveikį daugelio besivystančių šalių augimo, kovos su skurdu ir darbo vietų kūrimo pajėgumams;

13. vis tik primena, kad augimas ir vystymasis nėra sinonimai ir vystymasis apima ne tik gamybos pajėgumų didinimą, bet ir socialinės pažangos skatinimą ir turto paskirstymą tam tikroje teritorijoje taikant tvaraus vietos ir regionų vystymosi, kuris būtų tolygus geografiniu požiūriu ir prieinamas skurdžiausiems sektoriams, priemones;

14. primena, kad norint užtikrinti vystymosi teritoriniu lygmeniu gyvybingumą labai svarbu, kad dalyvautų vietos ir regionų valdžios institucijos, kurios atlieka lemiamą vaidmenį plėtojant vidaus ir tvarų augimą;

15. sutinka su Komisija, kad šalių partnerių institucijų stiprinimas ir jų veiksmingumo ir teisėtumo lygio didinimas yra viena iš pagrindinių kiekvienos vystymosi strategijos užduočių, kadangi taip sudaromos geresnės ekonominių ir socialinių permainų proceso valdysenos sąlygos;

16. vis tik ragina Komisiją daugiau dėmesio skirti neigiamam poveikiui, kurį institucijų kokybei daro priklausomybė nuo paramos, ir pripažinti svarbą užduočių, susijusių su ryžtingomis kovos su korupcija priemonėmis ir su besivystančių šalių mokestinių pajėgumų stiprinimu, kadangi tai leidžia ne tik pagerinti šių šalių institucijų kokybę, bet ir sumažinti jų priklausomybę nuo paramos ir padidinti jų pajėgumą sutelkti nacionalinius išteklius;

17. taip pat pabrėžia, kad decentralizacijos procesai atlieka lemiamą vaidmenį stiprinant institucijų teisėtumą ir veiksmingumą, kadangi leidžia vyriausybę priartinti prie piliečių ir visuomenėje įdiegti demokratines vertybes. Skatinant šiuos procesus, lemiamas vaidmuo turėtų tekti vietos ir regionų valdžios institucijoms, tačiau šis aspektas neaptariamas žaliojoje knygoje;

18. pritaria Komisijai, kad tam tikro saugumo lygio užtikrinimas yra būtina vystymosi sąlyga. Todėl paramos teikėjai privalo iš naujo apsvarstyti dabartines saugumo ir vystymosi darbotvarkių sąsajas, kadangi šios darbotvarkės neatsiejamoms, ir suteikti postūmį institucijų stiprinimui, žmogaus teisių skatinimui ir socialinei sanglaudai tose šalyse, kur valstybė silpna, sukurdami išankstinio įspėjimo ir diplomatinės prevencijos mechanizmus. Vis tik prašo Komisiją išsamiau paaiškinti, kaip departamentai, kuriems patikėti bendradarbiavimo klausimai, ir už ES išorės veiksmus atsakingi departamentai pasiskirstys kompetenciją šioje srityje;

19. sutinka su Komisija, kad norint padidinti paramos veiksmingumą reikia „sistemiškiau ir veiksmingiau“ derinti paramą teikiančių Europos šalių veiksmus, ir pritaria, kad pasiūlymas dėl šalių programavimo ciklų suderinimo, kurį Komisija privalo pateikti Tarybai 2011 m., yra tikslingas. Kartu primena, kad paramos koordinavimo gerinimas yra vienas iš Paryžiaus darbotvarkėje, skirtoje paramos veiksmingumui, įtvirtintų principų, Europos konsensuso dėl vystymosi dalis ir vienas iš ES steigiamųjų dokumentų (Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, Maastrichto sutartis dėl Europos Sąjungos ir Lisabonos sutartis) pamatinių principų;

20. vis dėlto apgailestauja, kad žaliojoje knygoje neužsimeinama apie kitą koordinavimą papildančią ir daug galimybių teikiančią sritį, t. y. būtinybę užtikrinti geresnį Europos paramos teikėjų darbo pasidalijimą. Be to, svarstant darbo pasidalijimo klausimą reikia atsižvelgti ne tik į nacionalinius paramos teikėjus, bet ir į atitinkamus subnacionalinio lygmens (regionų ir vietos) paramos teikėjus, kadangi pastarieji įvairiose ES bendradarbiavimo sistemose atlieka svarbų vaidmenį. Todėl ragina Komisiją Europos išorės veiksmų tarnyboje ir Vystymosi ir bendradarbiavimo generaliniame direktorate – *EuropAid* sukurti vietos ir regionų (tiek ES, tiek šalių partnerių) valdžios institucijų atraminius punktus; be to, mano, kad būtina numatyti ES vietos ir regionų valdžios institucijoms skirti atskirą biudžeto eilutę;

21. mano, kad norint užtikrinti tinkamesnį darbo pasidalijimą žaliojoje knygoje reikėtų pasisakyti už tai, kad ES paramos politika būtų vykdoma laikantis ne tik tikslus, bet ir į subjektus ir jų atsakomybės pasidalijimą orientuoto požiūrio. Šiuo požiūriu turėtų būti pabrėžiama, kad vietos ir regionų valdžios institucijos gali prisidėti prie bendradarbiavimo politikos praturtinimo ir veiksmingumo;

22. primena, kad parama yra tik vienas iš paramos teikėjų vykdomos viešosios politikos aspektų, turintis poveikį šalių partnerių vystymosi galimybėms. Todėl šalių viešosios politikos darnos didinimas yra pagrindinis ES vystymosi politikos tikslas. Be to, tai yra tvirtai ES išgaliojės principas (įtvirtintas Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo, Maastrichto sutartyje dėl Europos

Sąjungos ir Lisabonos sutartyje). Komisijos rengiamos metinės šalių narių (ir pačios Komisijos) padarytos pažangos vertinimo ataskaitos dėl pagrindinių sektorių politikos nuoseklumo aspektų yra vertinga priemonė atitinkamai pažangai ir atsakomybei skatinti. RK pabrėžia, kad tokiomis aplinkybėmis svarbu toliau vykdyti bendros žemės ūkio politikos reformą siekiant užtikrinti, kad ji neprieštarautų ES vystymosi politikos tikslams;

23. pabrėžia, kad Europos vietos ir regionų valdžios institucijų ryšiai su paramą gaunančių šalių vietos ir regionų valdžios institucijomis padeda siekti konkrečios pažangos įgyvendinant savarankiškumo principą, kuriam skiriama daugiausia dėmesio Paryžiaus deklaracijoje ir kuris neturi likti tik valstybių narių reikalu;

24. pabrėžia, kad būtina laikytis pagrindinių Sąjungos prekybos susitarimų taisyklių užtikrinant, kad nebūtų pažeidžiami iš šalių partnerių įvežamiems gaminiams taikomų kilmės taisyklių reikalavimai, net jei tai yra numatyta asociacijos susitarimuose. Reikia pasverti galimą tokių reguliavimo išimčių žalą sklandžiam vidaus rinkos veikimui ir palyginti su galimu teigiamu išimtinai vietinės kilmės produkcijos skatinimo poveikiu tvariam minėtų šalių vystymuisi;

25. pritaria Komisijai, kad parama biudžetui nėra panacėja ir todėl turi būti teikiama atlikus išsamų padėties šalyje tyrimą. Vis dėlto primena, kad parama biudžetui yra vienas iš pagalbos valdymo būdų, kuris sudaro sąlygas geresniam paramos teikėjų koordinavimui ir pagalbos įsisavinimui šalyse partnerėse. Šie du tikslai turėtų pateisinti minėto būdo naudojimą, jei tam yra tinkamos sąlygos;

26. primena, kad Komitetas norėtų bendradarbiauti su Europos Komisija decentralizuoto vystomojo bendradarbiavimo politikos srityje; taip pat pabrėžia, kad būtina ir toliau dėti pastangas, kad valstybės narės ir visos ES vietos ir regionų valdžios institucijos naudotųsi decentralizuoto bendradarbiavimo atlasu, kuriame nurodyta ES vietos ir regionų valdžios institucijų finansuojama veikla šioje srityje; be to pabrėžia, kad naudinga sukurti decentralizuoto vystomojo bendradarbiavimo portalą, kuris sudarytų palankias galimybes partnerių tinklaveikai šioje srityje, padėtų padidinti pagalbos veiksmingumą ir išvengti dubliavimosi;

27. mano, kad ES turi labiau atsivėlgti į ne tik į vietos ir regionų valdžios institucijų ekonominį indėlį, bet ir į jų pridėtinę vertę tam tikrose konkrečiose srityse. Šių institucijų patirtis ir žinios, sukauptos sektoriuose, kurie gali padėti rasti trečiųjų šalių partnerių poreikius atitinkančius sprendimus, suteikia šioms teritorijoms pridėtinę vertę plėtojant bendradarbiavimą šiose srityse: administracinių gebėjimų stiprinimo, teritorijų planavimo, švietimo, civilinės saugos, apsirūpinimo maistu

vystant žemės ūkį ir žuvininkystę, atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, vandens, aplinkos, jūrų mokslo, vystymuisi skirtų MTTP. Tai visų pirma pasakytina apie atokiausius regionus, aktyvias pasienio zonas ir ES platformas pasaulyje, kurios gali padėti padidinti Europos vystymosi politikos veiksmingumą.

Vystymosi politika kaip integracinio ir tvaraus augimo varomoji jėga

28. pritaria pasiūlymui siekti, kad parama skatintų integracinį ir tvarų augimą šalyse partnerėse. Vis tik apgailestauja, kad žaliajoje knygoje neaptariami du pagrindiniai su šio tikslo įgyvendinimu susiję aspektai. Pirmasis – tai būtinybė skatinti deramą pažangos rezultatų paskirstymą, kad nauda kiek įmanoma pasiskirstytų užtikrinant tokius lygybės parametrus, kurie pageidautini socialiniu požiūriu. Tam tikras lygybės lygis būtinas stabilumui užtikrinti, institucijoms įtvirtinti ir norint skatinti platų socialinį pagrindą turintį vystymąsi. Antrasis aspektas – būtinybė stiprinti besivystančių šalių mokesčius pajėgumus ir kovoti su sukčiavimu, kapitalo nutekėjimu ir nelegaliais finansiniais srautais, kurie alina menkus nacionalinius besivystančių šalių išteklius ir riboja jų pažangos galimybes;

29. vis tik atkreipia dėmesį, kad vystymasis neapsiriboja augimu: tai ir socialinių pasiekimų skleidimas, institucijų stiprinimas, socialinės ir gamybinės permainos šalyse. Todėl reikėtų užsibrėžti tikslą skatinti integracinį ir tvarų augimą, kuris suteiktų postūmį vystymosi procesui konkrečioje teritorijoje;

30. pabrėžia vienodų galimybių svarbą siekiant tvaraus augimo šalyse partnerėse. Reformos, padedančios moterims ir mergaitėms visapusiškai išnaudoti savo galimybes visuomenėje – be diskriminacijos ir prievartos grėsmės – yra ne tik vienas pagrindinių žmogaus teisių principų, bet ir veiksmingiausias būdas mūsų šalims partnerėms vystyti savo ekonomiką;

31. laikosi nuomonės, kad norint kurti tvirtas ir teisėtas institucijas daugiau dėmesio reikia skirti paskirstymo aspektams, susijusiems su augimo pasiekimų, galimybių ir įtakos šalyse pasidalijimu, kartu plėtojant decentralizavimo procesus, leidžiančius institucijas priartinti prie piliečių. Todėl Komitetas mano, kad reikia stiprinti šalių partnerių vietos ir regionų valdžios institucijų valdymo gebėjimus remiantis, pavyzdžiui TAIEX ir Erasmus programomis, kadangi tai padėtų geriau panaudoti bendradarbiavimui skirtas lėšas; be to, ragina Komisiją parengti sektorinės paramos biudžetui programas, kurios besivystančių šalių vietos ir regionų valdžios institucijoms sudarytų galimybę lengviau gauti išteklių;

32. pripažįsta, kad gera švietimo politika yra vienas svarbiausių vystymosi aspektų, todėl ragina ES į bendradarbiavimo politikos tikslus įtraukti švietimo skatinimą šiose šalyse;

33. primena, kad norint pasiekti šį tikslą būtina remti ir skatinti decentralizacijos procesus šalyse partnerėse, kai tai įmanoma, dedant pastangas, kad kompetencijos pasidalijimas būtų grindžiamas subsidiarumo principu. Decentralizacija yra tinkamas kelias demokratijai valstybėse įtvirtinti ir jose užtikrinti didesnę dėmesį socialinėms realijoms ir ji būtina, kad vystymosi procesas apimtų visą teritoriją ir visus socialinius sektorius.

Tvarus vystymasis

34. pritaria žaliosios knygos teiginiui, kad bet kokioje tvaraus vystymosi strategijoje svarbi vieta tenka aspektams, susijusiems su kova su klimato kaita ir su biologinės įvairovės apsauga. Tuo pačiu primena, kad klimato kaita ir kitos aplinkos apsaugos problemos kai kurioms besivystančioms šalims suteikia galimybę siekti pažangos pasinaudojant turimais gamtos ir aplinkos ištekliais. Kompromisas, kuriam ES pritarė Kopenhagoje ir kurį patvirtino Kankūne, liudija, kad šiam vystymosi procesui aspektui skiriama daug dėmesio ir kad būtina remti šalių partnerių pastangas prisitaikyti prie klimato kaitos ir sušvelninti jos padarinius;

35. šiuo požiūriu apgailestauja, kad žaliojoje knygoje plačiau neaptariamas vaidmuo, kuris tenka subnacionalinėms (vietos ir regionų) valdžios institucijoms nustatant tvirtą aplinkos apsaugos strategiją. Šios valdžios institucijos ypač svarbios įgyvendinant tvarias vandentvarkos, atliekų tvarkymo, energijos tiekimo ir trapių ekosistemų apsaugos strategijas;

36. sutinka, kad su šalių pasirinktu energetikos modeliu susiję aspektai yra esminė kiekvienos aplinkos apsaugos požiūriu tvaraus vystymosi strategijos dalis. Atsižvelgiant į tai, būtina skatinti plačiau vartoti atsinaujinančių išteklių energiją. Atkreipia dėmesį, kad ES patirtis šioje srityje gali būti naudinga kai kurioms besivystančioms šalims, ir kartu konstatuoja, kad kai kurios besivystančios šalys turi išskirtines sąlygas tokio pobūdžio energetikai plėtoti;

37. siūlo tarptautiniu lygmeniu pasirašyti Merų ir regionų paktą siekiant užtikrinti energijos tiekimą visiems piliečiams įgyvendinant bendras programas ir tinkamą bei konkrečią finansinę priemonę;

38. ragina šį energetikos modelio pakeitimo (pasirenkant atsinaujinančius išteklius) tikslą susieti su tikslu pagerinti šalių energetikos infrastruktūrą ir pažeidžiamiausių gyventojų prieigos prie energijos tinkamomis sąlygomis galimybes.

Žemės ūkis ir apsirūpinimo maistu saugumas

39. pritaria Komisijai, kad kaimo plėtra ir apsirūpinimo maistu saugumas yra išskirtiniai vystymosi proceso aspektai, kadangi jie susiję su sektoriumi, kuris atlieka esminį vaidmenį skurdžiausių šalių augimo ir ekonomikos pertvarkymo procesuose, lemia galimybes pasinaudoti pagrindine su tinkama mityba susijusia teise, turinčia poveikį kitoms žmogaus teisėms (pavyzdžiui, teisėms į sveikatą, švietimą ar darbą) ir darančia įtaką šalių autonomijos lygiui tarptautinėje arenoje;

40. pastebi, kad prasidėjus dabartinei krizei neįtikėtina išaugo žaliavų, taip pat ir maisto produktų, kainos, o tai daro didžiulį poveikį skurdžiausių šalių, ypač esančių Afrikoje į pietus nuo Sacharos, apsirūpinimo sąlygoms, kadangi daugelis jų maisto produktų importuoja daugiau nei pasigamina. Pabrėžia, kad dėl šios priežasties gali smarkiai sumenkėti iki šiol padaryta socialinė pažanga;

41. mano, kad tokią padėtį lėmė keturi veiksniai: 1) didelių ir sparčiai augančių šalių, suteikiančių postūmį šio pobūdžio gaminių didelio masto tarptautiniams pirkimams, paklausos padidėjimas, 2) nepakankamas turtingų šalių dalyvavimas ir nepakankamos valstybės investicijos besivystančiuose šalyse pastaraisiais metais kalbant apie kaimo plėtrai būtinas investicijas, 3) spekuliantų, kuriems šie gaminiai užtikrina pelną kaip jų turto depozitas, veikla, 4) aplinkai padarytos žalos poveikis dirvožemio derlingumui ir žemės ūkio našumui;

42. prašo nekartoti įgyvendinant ES bendradarbiavimo politiką jau padarytų klaidų ir ragina nustatant ES tarptautinės paramos strategijas daugiau dėmesio skirti šalių partnerių kaimo plėtrai ir apsirūpinimo maistu saugumui. Tuo pačiu primena, kad ES yra sukaupusi didelę kaimo plėtros, žemės ūkio politikos ir apsirūpinimo maistu saugumo užtikrinimo patirtį, kurią būtų galima perduoti besivystančioms šalims;

43. reikalauja ir šiuo atveju atsižvelgti į regionų pajėgumus ir patirtį. Vietos ir regionų valdžios institucijos yra sukaupusios patirtį tokiose srityse kaip pagrindinės maisto produktų platinimo infrastruktūros kūrimas, dirvožemio derlingumo tyrimai ir kultūrų valdymas atsižvelgiant į vietos sąlygas, trapių vietinių ekosistemų priežiūra ir tiekimo gyventojams užtikrinimo planų rengimas. Todėl svarbu, kad šie subjektai dalyvautų ES bendradarbiavimo politikoje atlikdami norimą aktyvų vaidmenį.

2011 m. gegužės 11 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė

Mercedes BRESSO